

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
щодо змісту освітньо-професійної програми «Право»
(галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»)
підготовки бакалаврів на фінансово-правовому факультеті
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Освітньо-професійна програма «Право» є дуже помітним та незамінним вкладом у навчально-методичну концепцію підготовки бакалаврів з права. Програма відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 року № 1379. Програма регламентує компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів права, і містить у собі основні складові: профіль (загальну інформацію, мету, характеристику, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність), перелік компонент та їх логічну послідовність (обов'язкові освітні компоненти, вибіркові освітні компоненти, структурно-логічна схема освітньо-професійної програми), форми атестації здобувачів вищої освіти, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми.

Програма забезпечує такий рівень підготовки фахівців, який в подальшому дозволить випускникам-юристам бути конкурентоспроможними на ринку праці та реалізовувати себе на керівних посадах у галузі нормотворчої і правозастосовної діяльності, формувати власні правові концепції та реалізовувати їх у площині розробки проектів нормативно-правових актів та сфері інновацій у юриспруденції, а також дасть можливість у подальшому займатися науково-дослідною та педагогічною діяльністю. Компетентності, представлені у даній програмі повною мірою забезпечують отримання програмних результатів, необхідних для професійної практичної діяльності у сфері права.

Зміст освітньої програми має чітку структуру. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, включені до даної програми, становлять логічну, взаємопов'язану, методично обґрунтовану систему та в

сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Це підтверджується наведеною структурно-логічною схемою освітньо-професійної програми, а також матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми та матрицею забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми. Позитивно, що програмою передбачається, що здобувачі вищої освіти регулярно оцінюють ефективність форм та методів навчання, зміст і структуру навчальних дисциплін задля забезпечення якості освітнього процесу.

Аналіз заявлених у програмі компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних (фахових)), програмних результатів навчання та освітніх компонент дає змогу стверджувати, що освітньо-професійна програма у цілому відповідає предметній області, що притаманна спеціальності 081 «Право» та враховує особливості підготовки бакалаврів права. Програма передбачає можливість для здобувачів вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом самостійного вибору навчальних дисциплін в обсязі 1800 годин (60 кредитів ЄКТС), що відповідає вимогам законодавства. Процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти чітко регламентовано відповідними положеннями та дотримуються науково-педагогічними працівниками ЗВО.

Програма передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, що дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Виходячи зі змісту освітньо-професійної програми можна побачити, що форми та методи проведення навчальних занять, а також їх тематика у цілому сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills). Слід відмітити, що у програмі передбачено ряд таких освітніх компонент, як соціально-політичні студії, студії з іноземної мови тощо, що безпосередньо сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills). Також цьому сприяють практична підготовка, курсова робота та атестаційний кваліфікаційний іспит.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації освітньо-професійної програми, забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують підготовку бакалаврів за

освітньо-професійною програмою, мають відповідну кваліфікацію та виконують необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу.

Доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності у межах освітньої програми є безоплатним. Усі необхідні навчальні та нормативні матеріали знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для здобувачів вищої освіти та співробітників університету. Надається доступ до літератури та методичних матеріалів у режимі он-лайн.

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми:

1. Рекомендуємо у майбутньому переорієнтувати вибір дисциплін здобувачами вищої освіти на повністю вільний (без пропонування заздалегідь узгодженого блоку обов'язкових освітніх компонент) щоб нівелювати можливий тиск ЗВО на вибір здобувачів вищої освіти.

2. Розглянути можливість створення електронних навчальних курсів задля розширення освітніх можливостей здобувачів вищої освіти.

3. Для підвищення ефективності ОПП рекомендуємо передбачити практику розміщення нових освітніх програм (проектів) на офіційному сайті ЗВО, щоб долучитись до обговорення ОПП, висловити та оприлюднити власні зауваження і пропозиції щодо ОПП на цій сторінці могли усі заінтересовані сторони (стейкхолдери). Також рекомендується створити на сайті ЗВО форум або форму для подання пропозицій по ОПП та забезпечити оновлення інформації щодо ОК.

Загальний висновок. Освітньо-професійна програма «Право» за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є освітнім продуктом, що повністю відповідає вимогам системи вищої освіти в Україні із забезпечення професійної підготовки фахівців-юристів відповідного рівня, заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована для впровадження у навчальний процес.

Доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач сектору «Українська школа законотворчості»
відділу теорії та практики законотворчої діяльності
Інституту законодавства Верховної Ради України

Л.А. Савченко

